

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), MARCH 1, 1944

STEVILKA (NUMBER) 49

Slovenija v taboru osvobodilnega gibanja

Veliko ljudsko zborovanje v Črnomlju je obtožilo zamejni režim izdajstva

Radio Svobodna Jugoslavija poroča, da se je vršilo po drugem zborovanju protifašističnega sveta Jugoslovanske osvobodilne fronte okrog tisoč shodov in konferenc v osvobodjenih in okupiranih pokrajinah. Teh se je udeležilo 300,000 Slovencev, moških in žensk, ki so odobrili zaključke, sprejete na zborovanju sveta.

Največji shod se je vršil v Črnomlju. Udeležilo se ga je 7,000 ljudi, med temi delegatje iz oddaljenih vasi. Govorniki na tem shodu so bili: dr. Ivan Ribar, Edvard Kardelj, Edvard Kocbek, Šulejman Filipović, Mladen Zečević, Josip Vidmar in Vojeslav Pribičević.

Shod je bil demonstracija, da protifašistični svet predstavljajo narodne težnje in želje, da se za vedno konča stara Jugoslavija in zgradi nova na podlagi nahučne enakopravnosti in demokracije. Stališče sveta proti jugoslovanski ubežni vladi in njenim agentom je bilo odobreno.

"V zvezi z očitnim izdajstvom Petrove vlade in monarhijske in

velikimi uspehi osvobodilne armade priznavamo protifašistični svet za predstavnika jugoslovanskega ljudstva," se je glasilo sprejeta resolucija. "Edino reprezentantje osvobodilne fronte imajo pravico predstavnitva našega ljudstva v tujini. Mi prevedujemo povratek kralju Petru v Jugoslavijo."

Zborovalci so poslali telegram maršalu Titu, poveljniku osvobodilne armade, maršalu Stalinu, premierju Churchillu in predsedniku Rooseveltu.

Shodi so se vršili tudi na Primorskem in Gorenjskem, na katerih sta govorila Franc Leskovec in Franc Bevk.

Publikacija Nova Jugoslavija je objavila izjavo znanega katoliškega duhovnika Raduša iz Zagreba, ki je nedavno došel v osvobodene kraje. On je v tej izjavi razgalil aktivnosti Paveličevih ustašev proti hrvaškimi intelektualcem in umetnikom. Slednji so morali razstaviti svoja dela v Zagrebu in oni, ki so se upirali, so bili poslani v koncentracijska taborišča, v katerih so jih mučili.

Rusi se nahajajo v predmestju Pskova; druge sovjetske zmage

LONDON, 1. marca. — Moskva je danes zjutraj naznanila, da so se ruske čete priborile v predmestju Pskova, dasiravno so se Nemci zoperstavili z največjo trdovratnostjo.

Istočasno se iz Stockholma poroča, da so čete Rdečje vojske prekorale jezero Peipus ter prišle z novimi naskoki na nemške postojanke, pri čemur

so ustanovili oporišča na zapadnem bregu omenjenega jezera.

Petinšestdeset milj južno od Pskova so druge sovjetske sile zavezle kraj Novorzec, dočim so Rusi pričeli z novo ofenzivo tudi v Ukrajini južno od Krivoga roga ter izrgali Nemcem 70 naseljenih krajev.

Poljskim gerilcem naročeno sodelovanje z ruskimi četami

LONDON, 23. februarja (O. N. A.) — Dobro poučeni tujkajšnji krogi pravijo, da je poljska zamejna vlada že ukrenila potrebne korake, da doseže čim tesnejše sodelovanje poljskih podtalnih patriotičnih sil z Rdečo armado — kot je to nasvetoval Churchill v svojem govoru.

Prvaki poljskega podtalnega gibanja so prejeli obširne instrukcije, ki zahtevajo od njih, da stopijo v zvezo s poveljniki ruskih čet, ki prodirajo naprej, ne da bi jim stavlili kakršne koli politične pogoje. Opazovalci mislijo, da so Poljaki to storili v upanju, da bo ta prijateljska gesta prepričala Ruse, da ni treba nadaljevati z organizacijo svojih lastnih podtalnih oddelkov, ki so naperjeni proti poljskim.

zumu v tako obupno situacijo, da je treba pričakovati, da bodo odstopili.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondiv in vojno-varovalnih znamik!

Pozornost vzbuja dejstvo, da Churchill ni niti omenil sestave poljske zamejne vlade, katero je Moskva tako ostro obsodila. Nekateri Poljaki so mnenja, da je stvar izgubila svojo praktično vrednost in svoj pomen, ker bi vsaka kompromisna rešitev, katero bi Sovjetska Rusija sprejela, postavila vse one člane poljske vlade, ki so proti spora-

Newyorški vojaki volijo v džungli

Čete vojakov iz New Yorka, ki so se nahajale na manevrih lansko leto, so si vzele dovolj časa, da so znamenovale glasovnice in jih odposlale nazaj, da so ob pravem času dosele v New York. Od desne na levo vidite vojake v kamuflažnih oblekah: Pfc. Lewis Tunkel, Bronx; Cpl. Leo Kirshenbaum, Brooklyn; Pvt. Thomas Mitelli, New York City; Cpl. Frances J. Hurley, Brooklyn; in (na drevesu) John D. Alesandro, New York City.

Naši fantje-vojaki

Tech. Sgt. Frank M. Kastelic, sin Mr. in Mrs. Strumbel, 15618 Huntmere Ave., je prišel za 21 dni na dopust iz Italije. Od tu se bo podal v New Jersey. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

Cpl. Stanley Zupan, sin Mr. in Mrs. Leo Zupan, 3636 W. 107 St., je došel na 12 dnevni dopust iz Fort Myers, Fla., kjer je dokončal svojo treningo za inštruktorja v Army Air Corps. Na svoje službeno mesto se vrne dne 9. marca, in sicer v Fyndall Field, Fla. Ravno isti dan je došel na dopust njegov najboljši prijatelj Ludwig Fabris, 3720 W. 104 St.

Iz Kirtland Field, Albuquerque, New Mexico, je prišel za 14 dni na dopust Flight Officer Stanley W. Rozic, sin Mr. in Mrs. John Rozic, 1097 Addison Rd. Po končanem dopustu se vrne v Massachusetts, kjer bo nadaljeval s treningom.

Michael J. Gerl, sin Mrs. Gerl, z E. 200 St., se nahaja nekje na Maršalskih otokih. Piše, da so japonske cigarete zelo močne, pivo (tudi japonsko?) dobro, a še najbolj pa "saki" (tudi japonska pijača, napravljena iz riža). Njegov naslov je: Pfc. Michael J. Gerl, H. & S. Co. 20th Marine Eng., 4th Marine Div., c/o Postmaster San Francisco, Calif.

VILE ROJENICE

Pri družini Anthony in Angie Sedmak, 1157 E. 60 St., so se zadnjo soboto zglasile vile rojenice in pustile v spomin krepkega sinčka, prvorojenčka. Mati in dete se nahajata v Both Memorial bolnišnici. Oče je v službi pri mornarici ter se sedaj nahaja na dopustu in sicer do petka. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo. Njegov naslov pri vojaki je: Anthony Sedmak, AB, P.D. 98 Bks. 20, Camp Allen, Norfolk, Va. Mati in dete se dobro počutita. Čestitamo!

Zmaga new-dealskega demokrata v New Yorku

NEW YORK, 29. februarja. — Včeraj so se vršile v tukajšnjem 21. kongresnem distriktu izredne volitve, pri katerih je new-dealski demokrat James H. Torrens, ki je imel tudi oporo Ameriške delavske stranke, zmagal s 1,571 glasovi. (Ameriška delavska stranka v New Yorku je koalirana s sestojajo iz socialistov, komunistov ter progresivnih unijskih elementov.)

Izid izrednih volitev v distriktu, ki obsega gornji Manhattan, je močan dokaz opore; ki jo uživa Rooseveltova adm in istracija med delovnim ljudstvom.

Poráženega republikanskega kandidata William S. Benneta, sta javno odobrila Wendell Willkie in gov. Dewey, ki se oba potegujeta za republikansko predsedniško nominacijo.

Novi grobovi

ROBERT M. MRAMOR

V ponedeljek zjutraj je po kratki in mučni bolezni preminil dvojček Robert M. Mramor, star šele šest let. Tukaj zapuščajo žalujejoča starša, očeta Franka ml. in mater Josephine, rojeno Gerjevich, ki vodijo groceryno na 8710 St. Clair Ave., brata dvojčka Frank III, in Gerald, stara očeta in stare matere, Frank st. in Sophie Mramor, ter Frank in Frances Gerjevich, v Euclidu, ter več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Clevelandu in je bil učeneec šole sv. Vida. Pogreb se vrši v četrtek ob 8:15 uri zjutraj iz Jos Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

STEPHANIE MARMOLYA

V ponedeljek ob 6. uri zvečer je preminila dobro poznana Miss Stephanie Marmolya, stanujoča na 780 London Rd., stara 32 let. Rojena je bila v Trstu, ter je prišla v Ameriko kot dete z očetom in materjo pred 30. leti. Tukaj je dovršila Collinwood High šolo in Spencian kolegij. Bila je članica društva Loyalties št. 590 S. N. P. J. Tukaj zapuščajo žalujejoča očeta Louisa Marmolya, rojen v selu pri Gorici, mater Louise Marmolya, rojena v trgu pri Vipavi, brata Lt. Boris L. Marmolya, rojen v Collinwoodu, ki je zdravnik v vojaški službi v Washingtonu, strica Joseph Durn, dve teta Leopoldino, in Amalijo Durn. Zapuščajo tudi dve teta v Beogradu, ako so še žive, in strica Franca Durna, v trgu pri Vipavi. Pogreb se bo vršil v petek ob 2. uri popoldne iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., in truplo bo položeno za večno v Knollwood mavzolej.

ENSIGN WALTER F. CERKVENIK

Kot smo že poročali, je v nedeljo popoldne zrakoplovska nesreča zahtevala mlado življenje 21-letnega Walter F. Cerkvenika, ki je imel čin "Ensign". Mladenič tu zapuščajo žalujejoča očeta Franka, doma iz Gornjega Vrema pri Divači, mater Thereso, doma iz Cerkna na Primorskem, sestro Emmo, poročno Zorc, ter veliko sorodnikov. Rojen je bil v Homer City, Pa. Pri mornarjih se je nahajal od 3. septembra 1942. Meseca junija 1943 je v Pensacola, Floridi, graduiral za pilota. Pohajal je v East Tech. šolo in Indiana State kolegij, dokler se ni sam prostovoljno javil za

Ugibanje o razrešitvi jugoslovanske krize

LONDON, 25. feb. (O.N.A.) — Nekateri tukajšnji krogi so mnenja, da bi bilo morda mogoče najti vsaj nekakšno začasno solucijo težavne in zamotane jugoslovanske krize na ta način, da bi se ustanovilo vojaški direktorat ali vlado, ki bi prevzela posle z enim edinim ciljem, namreč, da zedini vse narodne sile v borbi proti zavojevalcu.

Politični zapletljaji, katere je prinesla s seboj borba Jugoslovanov, so tako zamotani — kraljeva vlada v izgnanstvu, ki se nahaja v Kairu se skuša postavljati po robu partizanski provizorični vladi, ki je bila sestavljena doma v Jugoslaviji — da je Churchill sam izjavil, da jih morda ne bo mogoče razrešiti prej, dokler ne bo narod sam povedal kaj hoče.

Trenotno pa je seveda važno le vprašanje čisto vojaškega značaja, namreč, kako združiti pod eno samo in edino zastavo vse Srbe, Hrvatke in Slovence, tako da bi se podredili eni sami vojaški oblasti, ki bi nadomestila politično vlado kralja Petra. Morda bi bila taka vojaška vlada pravilna in umestna rešitev. Cilj bi bil vsakakor zedinitje vseh Jugoslovanov v zunanem svetu, in njih spojitve s Titovo osvobodilno narodno vojsko, v svrhu skupnega vojnega napora, v katerem bi vsa politična vprašanja ostala nedotaknjena do konca vojne.

Dvoje bi bilo potrebno v svrhu dosega tega cilja: Najprej bi moral biti odstranjen vojni minister Mihajlović, katerega pozicija je postala nemogoča po zadnjem govoru Churchilla. Drugič, bi bilo treba najti močno osebnost srbske narodnosti, ki bi mogla pridobiti zase in pomiriti nezaupanje gotovih vplivnih srbskih elementov.

Nekateri opazovalci so prepričani, da bi bil general Simović, bivši ministerski predsednik in vrhovni vodja ljudske revolucije z dne 27. marca 1941, ki je bila naperjena proti Nemcem, morda zdaj pripravljen, da vstopi v vojaški direktorat. Ta srbski vodja je pretekli teden po dolgem molku zopet stopil v javnost, ko je čisto nepričakovano govoril svojemu narodu preko radia, ter svojim sluhalcem prigovarjal, naj se združijo okoli maršala Tita in podpirajo njegovo akcijo.

Delikatno vprašanje, ki je jako težko, katero bi bilo pa vseeno potrebno rešiti tudi v slučaju ustanovitve vojaškega direktorata, je razmerje med Titom in Petrom. O tem bi bilo mogoče razpravljati, ako pride kralj Peter v London.

Pričakuje se, da bi imel Tito prvo in dominantno vlogo v vsakem vojaškem kabinetu — že radi tega, ker je na čelu vseh borbenih sil na terenu.

hajal od 3. septembra 1942. Meseca junija 1943 je v Pensacola, Floridi, graduiral za pilota. Pohajal je v East Tech. šolo in Indiana State kolegij, dokler se ni sam prostovoljno javil za

MARY TOMAZIC

Nagloma je v ponedeljek zjutraj umrla Mary Tomazić, stara 29 let, stanujoča na 1910 East 79th St. Pokojnica je bila rojena v Clevelandu ter zapuščajo očeta Franka in brata Franka, ki se nahaja pri vojaki na Havajah. Pogreb se bo vršil v petek ob 9:30 uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek v cerkev sv. Marije Vnebozvetja in nato na sv. Pavla pokopališče.

Amerikanci invadirali Admiralsko otočje

Nadaljnih 14 japonskih ladij na Pacifiku potopljenih

Amerikanci so včeraj vprizorili invazijo Admiralskega otočja, ki leži severno od Rabaula in s tem zapečatili usodo japonske armade, ki šteje okrog 50 tisoč mož.

Izkrcaje ameriških čet se je izvršilo pod vodstvom generala MacArthurja, ki je dirigiral operacije s krova bojne ladje. Invazijske sile so hitro okupirale nekaj izmed otokov in brez posebne težave zlomile odpor japonske posadke.

Usoda japonske posadke v Rabaulu je zapečaten

Otok, ki se nahaja v ameriški posesti, leži na severnem obronku Admiralskega otočja, ki se nahaja v Bismarckovem morju.

Japonska armada v Rabaulu je s tem obkoljena, in njeno uničenje prej ali slej, bodisi pod pritiskom blokade ali pod ognjem zračnega bombardiranja, je neizogibno.

Novi uspehi ameriške submarinske vojske

V Washingtonu je bilo včeraj naznanjeno, da so ameriške podmornice potopile nadaljnjih 14 japonskih ladij.

Racijske točke za mesec marec

WASHINGTON, 29. februarja. — OPA urad je danes naznanil, da se bo zaloga mesa za civilno prebivalstvo tekom marca znižala za 8 procentov, in je obenem naznanil znižanje racijskih točk za svinjetino vseh vrst in za nekatere vrste govejega mesa.

Redukcija racijskih pointov za meso stopi v veljavo v nedeljo.

Pointi za druge jestvine nespremenjeni

Kar se tiče pointov za ostale jestvine, ostanejo isti kot so bili do sedaj. To velja za surovo maslo, sir in druge mlečne produkte, kakor tudi za teletino in jagnjetino.

Kakor naznanja OPA urad, se je redukcija pointov uredila, ker so zaloge svinjetine in delno tudi govedine precej večje kot se je upalo.

Zlasti kar se tiče prašičev, jih pride tekom začetka marca več na trg, kot kdaj prej v zgodovini dežele, je izjavil ravnatelj Chester Bowles.

Kanada začasno odpravi racijsko meso

Medtem ko se živilski položaj v Zedinjenih državah očitno izboljšuje, pa je Kanada včeraj šla celo tako daleč, da je začasno popolnoma ukinila racijsko niranje mesa v splošnem.

Z racijskega seznama je Kanada začasno tudi črtala ribje konzerve.

službo pri mornarici. Pogreb se bo vršil v soboto ob 1:30 uri popoldne iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., na Highland Park pokopališče. Bodi mladeniču, ki je dal svojo življenje za domovino, bodi ohranjen časten spomin!

Rusi zahtevajo takojšen prelom Finske z Nemčijo

LONDON, 29. februarja. — Sovjetska vlada je nočjo naslovala na Finsko zahtevo, da takoj prelomi odnose z Nemčijo in internira vse nemške čete in ladje na Finskem — s sovjetsko pomočjo, ako treba. To je prvi pogoj, ako želi finska vlada, da se Rusija prične z njo pogajati za mir.

To je prva in poglavitna izmed šestih zahtev, ki so bile uradno naznanjene na moskovskem radiju in rekordirane v Londonu. Finci morajo takoj prekiniti z vsemi vojaškimi operacijami, naznanja radio Moskva, potem bo Rusija z njo začela nairovna pogajanja, toda ne prej.

Rusija nudi pomoč

"Ako Finska smatra, da je nesposobna izpolniti to nalogo," je rekli moskovski radio, "tedaj ji je Sovjetska unija pripravljena nuditi potrebno pomoč z vojaštvom in letalsko silo."

Ostale sovjetske zahteve na Finsko so:

Priznanje določb mirovne pogodbe med Finsko in Rusijo, ki je bila sklenjena leta 1940 in ukinitev finskih čet na mejo, določeno v omenjeni pogodbi. Nadaljna teritorijalna vprašanja se prepusti poznejšim pogajanjem.

Osvoboditev vojnih ujetnikov

Vsi sovjetski in zavezniški ujetniki in državljani se morajo takoj osvoboditi.

Vprašanje reparacij za škodo, povzročeno od finskih vojaških operacij, na sovjetskem ozemlju, kakor tudi vprašanje delne mobilizacije finske armade, se ima prepustiti mirovnim pogajanjem v Moskvi.

Odpoved nesrečne žene

ROMAN

Po W. Hauffu priredil Franjo Kolenc

(Nadaljevanje)

VII.

Ko je Froben drugo jutro vstopil v salon, da bi zajutrkoval, Faldnerja že ni bilo doma. Odhajal je ven, da bi pogledal jez, ki so ga delali na meji njegovega posestva. Strežnik, ki mu je to sporočil, je tudi dostavil, da se dopoldan ne vrne, ker mora pogledati tudi parni mlin, globoko v gozdu neko izseko, nek novi vrt in mnogo drugih stvari.

— Kaj pa milostljiva? — je vprašal gost.

— Že pred eno uro je hodila po vrtu, kmalu pride — je uslužbno odvrnil strežnik in potem odšel iz sobe.

Froben je hodil v salonu gor in dol in se je v mislih vrnil k dogodkom prejšnjega večera. Kakor slike dobijo v dnevni luči drugo barvo, tako je bilo tudi z njegovim mišljenjem. Nasmešnil se je, ko je pomislil, kako čudne stvari mu je pričarala pred oči domišljija. Trudil se je, da bi stvarno presodil ves položaj. Faldnerja je začel

opravičevati. Vkljub temu, da ima svoje posebnosti je vendar dober človek. Gotovo ni tako surov, kakor se mu je to prejšnji večer dozdevalo. Kdor je dalje časa z njim skupaj, se mu privadi.

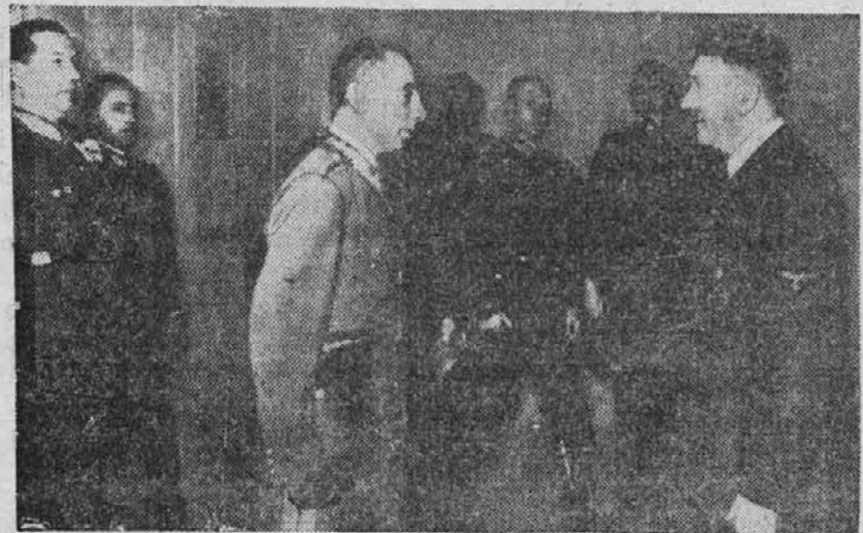
— In Jozefa! — je nadaljeval v mislih. — Kako naglo človek sodi! Kolikokrat sem skušal zaslediti v očeh kake ženske bol in sem čital na bledem, upadlem obrazu trpljenje in sem si prizadeval, da bi vžil v njeno dušo tolažbo, a nazadnje sem videl, da je vse le plod domišljije. Ali ni tudi v tem slučaju tako?

Sam sebe je hotel prepričati, da se je varal. V duši pa se je vzbujal drug glas, ki mu je šepetal, da ni tako miren, kakor bi rad bil in da sam sebi laže, da bi na ta način zamoral ona nežna čuvstva, ki so zazvenela v srcu. Ves zamišljen je stopil k ogledalu in je po vrsti čital višitke, ki so bile vtaknjene ob robu za okvir. Med drugim je zagledal eno, na kateri je stalo: "F. pl. Faldner, baron in za-

POLISH AIR CADETS are real soldiers, with a year and a half of military training in the Near East behind them. Yet they are also the tragic children of this war to whom life has shown its ugliest side. On them rests the future of Poland; judging by their faces that future is bright.

Ogrski general 'na karpetu' pred Hitlerjem

Ko zavezniške sile neprestano potiskajo nemško vojaštvo nazaj na vseh frontah, in se zračni napadi od strani zaveznikov stalno večajo nad ozemljem nacistov, se je začelo ljudstvo okupiranih dežel odprto upirati nemškimi satelitom, in marionetni voditelji teh majhnih narodov se morajo čestokrat zagovarjati pred Hitlerjem. Zgoraj vidite ogrskega generala Ludwig von Csata, ki zagovarja samega sebe pred Hitlerjem.

ročenka Jozefa pl. Tannensee." se je in ona mu je s smehljajem odzdravila.

— Ah! — je osupnil Froben, ko ji je pogledal v oči. Bile so žalostne in obokane.

Jozefa mu je prijazno ponudila stol. Med zajutrkom mu je prijazno sporočila, da je Faldner že na vse zgodaj odjahal in ji je naročil, da ga opraviči. Radi mnogih opravkov je moral iti in se dopoldan ne bo mogel vrniti.

— Mnogo skrbi ima — je dejala, — a mislim, da mu je zaposlenost potrebna.

— Ali je to le sedaj tako — je vprašal gost — da je na posestvu toliko dela?

— O, ne — je odvrnila žena — vedno je enako. In on je tak, odkar ga poznam. Nevtrudljiv je. To pomlad in to poletje ni bilo dneva, da bi na posestvu ne imel opravka.

— Potem vam je gotovo čisto pusto — je dejal mladenič — tu v samotni vasi brez razvedrila.

— Pusto? — je odvrnila žena s tresočim se glasom; obrnila se je v stran in Froben je v ogledalu videl, da so se ji ustnice bolešno raztegnile. — Pusto? Ne! Saj imam toliko spominov in — je dodala in se je skušala nasmešnit — gospodinjstvo mi da mnogo opravka. Tu se človek ne more ali — ne sme dolgočasiti.

Froben jo je razumel in usmilila se mu je.

— Ne sme dolgočasiti? Ti reva! — si je mislil. Iz njenega glasu je zvenela bolečina, tako da Froben niti smehljaj ni mogel premotiti. Bilo mu je žal, da se je dotaknil te strune, zato je skušal speljati pogovor v drugo smer.

— In vendar — je nadaljeval — in vendar, ko da je narava ustvarila ženo za tiho samotje. To se kaže zlasti pri onih narodih, kjer so le močje igrali

vodilno vlogo, kakor n. pr. pri starih Grkih in Rimljanih.

Jozefa je z nasmeškom odkimala.

— Ne, g. Froben. Tudi ženska spada v družbo. To mi morate priznati, saj se vam na vedenju pozna, da se imate zahvaliti za velik del vaše izobrazbe ženskam.

— Deloma imate prav — je odvrnil gost. — Razmere so me res silile, da sem se mnogo sukal v visokih ženskih družbah. In ravno na podlagi tega sem izrekel prejšnjo sodbo. Kajti videl sem, kako malo je žensk, ki se znajo živeti v ta položaj.

— In zakaj?

— Povem, čeravno je mogoče, da si s tem nakopljem vašo jezo. Ena lepih potez novejšega časa je, da so višji krogi prišli do spoznanja da so igre pravzaprav šolska bolezen ali pa krinka duševne revščine. Zato je mlajša generacija kvartanje, stare plese prepustila starejšim gospodom in damam, ki so za pametne razgovore nesposobni. In odkor se vršijo v širših ali ožjih krogih zanimivi in pomembni razgovori, so ženske izgubile pravo vlogo.

Jozefa ga je nekoliko nevoljno prekinila.

— Prosim, vi ste preveč strogi, kaj neki bi —

— Dovolite, da povem do konca — je nadaljeval živo Froben.

— Dama, ki se prištevja k takim imenovani boljši družbi, priredi enkrat tedensko čajanko, šestkrat tedensko pa gre drugam. V takih družbah mladina nekoliko pleše. Ostali, dame in gospodje se razgovarjajo. Razumljivo je, da imajo gospodje vodilno vlogo, ker imajo že po svoji naravi bolj široko obzorje, razen tega pa imajo bolj globok vpogled v razne stroke. Toda tudi dame si prizadevajo da bi bile duhovite, zanimive in da bi dajale viden izobraženosti. Ker nimajo zadostne podlage, jim snovi kmalu zmanjka in se naravnost mučijo, da ne bi postale dolgočasne!

— Vi pretiravate —

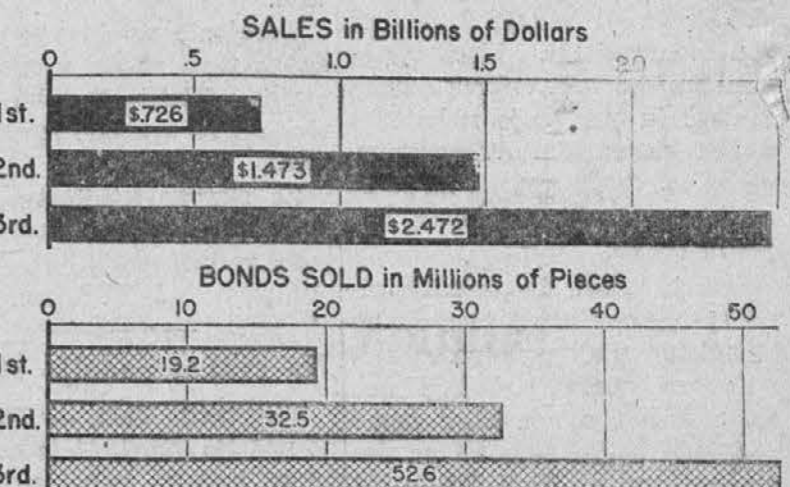
— O, ne! Povedal sem le to, kar sam videl in doživel. Odkar so postali taki razgovori moderni, se uboge deklice popolnoma drugače vzgajajo ko prej. Moj Bog, česa se morajo učiti do desetega do petnajstega leta!

Glave jim natrpajo z zgodovino, zemljepisom, z rastlinstvom, naravoslovjem, književnostjo, da o petju, godbi in plesu niti ne govorim. Vse to mož spozna, ko je že prekoračil osemnajsto leto. Uči se polagoma, zato bolj temeljito in ko pride v družbo, nastopa gotovo, ker si je v sveti svoje izobrazbe. — A dekle? Kar začudi se ko stopi v novi svet. Dasi bi rajši ostala v samotni sobici, jo vlečejo v vsakovrstne kroge, kjer mora kazati svojo duhovitost. Z znanjem je kmalu pri koncu. Kajti sedaj se nimá časa, da bi svoje znanje

Uncle Sam's helpers at Bay View High School in Milwaukee, Wisconsin use typing knowledge to prepare war bond for delivery to fellow students

Sales of Series E Bonds in 1st, 2nd, and 3rd War Loans

"IT'S A RAFFLE, THE WINNER GETS A SEAT ON THE BUS IN THE MORNING!"

Kip služi za telefonski drog

Krasen kip na posestvu italijanske kraljice je vršil zelo praktično službo, ko ga je ameriški korporal Melvin Jewell rabil za telefonski drog, in nanj pritržil žico. Naslednji dan se je Jewell boril s četami, ki so prisilile Nemce preko Volturmo reke.

— V vaših besedah je nekoliko resnice — je povzela ko je Froben za trenutek utihnil. — V celoti ne morem soditi, ker nisem bila tako srečna, da bi živela v teh višjih krogih. Res, da je ženski odmerjen ožji krog. Toda aji nas hočete popolnoma oropati veselja, da bi se razgovarjale z duhovitimi, visoko izobraženimi možmi? —

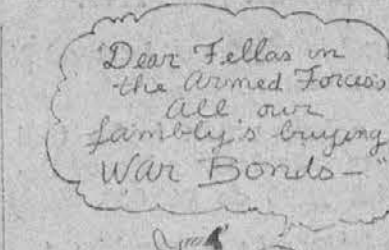
Froben je odkimal.

— Morda sem se preveč močno izrazil. Povedati sem hotel —

— Devolite — ga je prekinila gospodinja — da tudi jaz povem, kaj mislim. — Res, možje imajo bolj globoko in bolj urejeno spoznanje, ki izključuje vsako polovičarsko izobrazbo. Dasi jih ne dosegamo, vendar rade poslušamo razgovore, ki se kolikortoliko tudi nas tičejo, n. pr. razgovore o dobrih knjigah, o slikah. Pri tem se učimo in izpopolnjujemo svoje znanje. Ne verjamem, da bi nam šteli možje to v zlo, saj s tem ne mislimo prekoračiti ozkega kroga, ki nam je začrtan —

(Dalje prihodnjic)

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znamk!

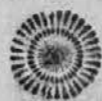

Dear Fellows in the Armed Forces: All our families are buying War Bonds.

LET'S BACK THE ATTACK BUY WAR BONDS!

SEZNANITE JAVNOSTI Z VAŠO TRGOVINO POTOM ...

'Enakopravnosti'

OLJE ZA KURIVO — Kuponi 3, 4, in 5 so sedaj veljavni. Št. 3 poteče na 13. marca. Za vsak kupon dobite 10 galonov olja.

ZGANJE — Osmo perijoda za nakup zganje poteče 1. marca. Poleg redne kvote dobite tri dodatne steklenice ruma.

UREDNIKOVA POŠTA

(Nadaljevanje z 2. strani)

Torej, ali hočemo ponovno v take razmere, ali ne mislimo, da je že tega enkrat dovolj? Ali nismo še dovolj trezni pri takim vprašanju, da se v tem resnem trenutku strnemo skupno, in brez ozira na posamezno prepričanje demonstriramo za ujedinitveni in svobodo našega malega naroda? Kaj nam je še podal Rim? Kaj nam je že podal Berlin ali Dunaj? In mislim, da slovenskega klerikalizma nam naj bo tudi enkrat dovolj.

Čast in priznanje nekaterim našim slovenskim duhovnikom, da ni več te stare šole, da je za svojo osvoboditev, ampak žal, jih ni veliko.

spremljala Vera Milavec-Slejško. Dalje nastopita skupno s par točkami naša lokalna pevka zbora Slovan in Jadran. Vstopnina k temu narodnemu shodu je seveda prosta, torej ne bi smelo biti vzroka, da se ne bi odzvali našemu vabilu. Tukajšnja podružnica SANS se pa č trudi po svoje doprinesiti k osvoboditvi in ujedinitveni našega naroda, kateri vodi in krvavi.

Torej ste vsi in vse prošeni, da se tega shoda v nedeljo 5. marca udeležite in tako demonstrirate za svobodo izpod tiranstva.

Za skupno ujedinitvo vseh Slovencev pod eno streho.

Za podruž. SANS št. 48
J. F. Durn, tajnik.

Na cvetno nedeljo 1941...

Cleveland, Ohio. — Na cvetno nedeljo leta 1941 je kot strela iz jasnega neba prihrumel nepričakovano sovražnik nad našo staro domovino. Naš mirljubni jugoslovanski narod, ki je bil zatopljen v prihajajoče velikonočne praznike, se je nenadoma znašel v vojnem vrtincu. Zabrneli so v zraku motorji bo.r.b.nikov in že se je vsula toča bomb nad nič hudega sluteč jugoslovanski narod. Jugoslavija, katere del je tudi naša lepa slovenska zemlja, je bila napadena po našem stoletnem sovragu — Nemcu.

Borci so sicer prijeli za orožje in se postavili v bran desetkrat in več premočnemu sovražniku. Toda pregovor pravi, da dosti psov tudi volka uje, tako je bilo tudi z našimi borci v stari domovini. Umakniti so se morali v gore in prepustiti svoje domove sovražniku, ki je uničil, kar se je sploh uničiti dalo.

Tri dolga leta že prenaša naš mali narod silno gorje, ki mu ga dan na dan prizadeva sovražnik. Tri dolga leta se že bi je boj, skoro bi rekel, brez upe zmagave... Tri dolga leta že traja veliki petek našega naroda...

Pa kakor pride za velikim petkom tudi velikonočna nedelja in z njo Vstajenje, tako bo prav gotovo prišlo vstajenje tudi za naš mali slovenski ožnosen jugoslovanski narod.

Naši očetje, bratje in sestre tam onstran morja se bore z orožjem v roki za svobodo svoje rodne zemlje. Ali mi tukaj, ki živimo v svobodi, ki primerno dobro služimo vsi, ki živimo tako rekoč v razkošju, kdaj pomislimo na naše nesrečne trpinke tam v naši rojstni domovini? Ali se kdaj spomnimo nanje, da bi jim v tem groznem trpljenju prožili roko v pomoč? Da, spominjamo se jih največ s tem, da bi jim pripovedovali ali kritizirali njihovo obrambno delo. Da, spominjamo se jih z malimi darovi, so pa med temi darovalci tudi častne izjeme, kajti nekateri naši rojaki kakor tudi organizacije, so se pokazali prav velikodušne v tem oziru.

Rekel sem — nekateri!!! Zakaj pa le nekateri, ali ni bratska in človečanska dolžnost nas vseh, da pomagamo bratu, sestri v nesreči? Vsi, brez izjeme, bi se morali zavedati, da so ti trpinke onstran morja, naši krvni bratje in sestre, katerim smo dolžni dati pomoč.

Nekaj tednov po nemškem in italijanskem vdoru v našo staro domovino, je bil v Clevelandu organiziran odbor, ki si je nadel nalogo zbirati denarne prispevke za te naše siromake. Kmalu se je razvil delokrog tega odbora širom naše svobodne nove domovine in tako je prišlo, da je bil organiziran Jugoslovanski pomožni odbor — Slovenska sekcija, ki se danes deluje za istim ciljem, kot pred tremi leti. Iz poročila glavnega odbora ste lahko razvideli, kje je ta denar shranjen in koliko stroš-

File Your Tax Return EARLY

and get it off your mind!

Junak pozdravi junaka

Vojak George Moorfoot, rodom iz Avstracije, ki se je boril z ameriškimi četami v Buni, Novi Gvineji, kleči na grobu njegovega ameriškega prijatelja-vojaka, ki se nahaja v bližini njih bivšega bojnega polja.

kov smo imeli tekom treh let. Poudarjal sem že večkrat, da vsi glavni kot krajevni uradniki tega Jugoslovanskega pomožnega odbora, Slovenska sekcija delujejo vsi popolnoma brezplačno. Torej nima noben kakih osebnih koristi pri tem.

So pa še nekateri rojaki med nami, od katerih bi sicer človek ne pričakoval, da ne razumejo pomena JPO-SS in ki kar naprej govorijo, da je JPO, SS in pa SANS eno in isto, kar pa nikakor ne odgovarja resnici. Jugoslovanski pomožni odbor — Slovenska sekcija deluje izključno le za gmotno pomoč našim trpinom tam doma. Ta odbor zbira doneske od vseh naših rojakov, neglede na njih versko ali pa politično prepričanje. Tri

VRAŽJE DEKLE

Zgodovinski roman

ILKA VAŠTETOVA

(Nadaljevanje)

"Ana! Čemu to?"
"O, gospa mati! Kaj bo z nami!" je zajokala mlada baronica.

"Ana! In ti si po svoji materi potomka grofov Tatenbachov!"

Grofica je umolknila s pogledom na otroke.

Obrnila se je k Valvasorju, ki je strme obstal pri vratih.

"Gospod zet, naj potrpijo z njo! Njeno stanje je krivo, da se ne zaveda svojih dolžnosti kot žena slavnega moža. Prosimo, k mizi!"

Trde besede ponosne plemkinje so se mogočno zatresle v dušah vseh navzočih. Otroci so se plašno ozirali na staro mater.

leta deluje ta odbor mirno za svojim ciljem brez vsake politike in prosim vas, dragi rojaki, da pustite kot takega delovati tudi še naprej do končnega cilja. Kdor želi kaj prispevati, naj da, kdor pa noče darovati, naj pa pusti vsaj drugim, da to lahko store po svoji volji.

Med nami so še druge pomožne organizacije. Le naj bodo, saj ni to nič hudega, kajti čim več bomo zbrali, več bo pomoči za naše trpinke; kajti potreba po tej vojni bo ogromna. Brat, sestra — prispevaj, kjer hočeš, samo nikar pri tem ne oviraj svojega bližnjega, ki je mogoče naklonjen eni organizaciji bolj kot drugi. Končni cilj prvih kot drugih je — pomoč nesrečnim domovini.

Naš lokalni odbor št. 2 JPO, SS, ki deluje v St. clairskem okrožju, se pripravlja, da se spomni nesrečne Slovenije, ob tretji obletnici vpada nemških in italijanskih banditov v našo nesrečno domovino. Zato bo primerna prireditev na cvetno nedeljo, to je, 2. aprila ob pol štiri popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Več o tem bo še poročano, za danes samo toliko, da si boste že sedaj rezervirali cvetno nedeljo popoldne za to prireditev.

Dan vstajenja se bliža tudi za naš mali slovenski narod in bratje nas kličejo — na pomoč!

Frank A. Turek, tajnik lokalnega odbora št. 2 JPO, SS.

Mlada baronica si je vsa zardela obrisala solze. Baron Werneck je zatrl smehtaj, ki mu je ušel preko dobrodušnega rdečega obraza.

Valvasor se je otreseš strmenja in ponudil ženi roko, da je vstala in pristopila k mizi.

Proti polnoči so druga za drugo ugasnile luči, grad je zaspal.

Le Marija je še dolgo stala pri topli peči v temni sobi. Iz kota pri vratih je čula globoko dihanje spečega očeta — o, Bog, ne očeta, le rednika!... Ubogi starček!

Ni se še pomirilo v njej... Mati! Nikdar je ni poznala, a zdaj stopa pred njo — proč! proč! In poizkusila je misli odvrtni drugam. Misli je na Krško, na — Grajšarja. On je vedno miren. Nasmehnil se ji bo in njej bo dobro in vse bo videla v drugačni luči...

Stopila je k oknu in se zadržala v noč. Njene zbegane misli so se počasi trgale do trdnega sklepa: Nikdar, nikdar ne izve ubogi, dobri starček, ki jo je tako ljubil, ki mu je bila — to je čutila — vse na svetu, da ona ni njegovo dete. Ubilo bi ga...

Pritisnila je vroče čelo ob sipo.

(Dalje prihodnje)

Za delavce

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon
Co., Inc.

Mali oglasi

Zakrajsek Funeral
Home, Inc.,
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

Mi plačamo

več gotovine za vaš rabljen avto. Tudi kupimo pokvarjene, ožgane ali zavržene avte. 13411 St. Clair Ave., GL. 6786.

Pridite in oglejte si našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies."
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odprto ob večerih

Za delavce

C G B DOM

najboljših delavskih

pogojev v

Clevelandu

nujno

potrebuje

moške in ženske

Plača od ure
med najvišjimi

48 do 60 ur

Različna dela. Ako niste izučeni, vas bomo mi trenirali

Za vašo udobnost imamo tri posredovalnice za delo,

zglasite se v najbližji
PROSTOR

1368 West 3rd Street
severno od Superior,
blizu Square

880 East 72nd Street
severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave.
glavna tovarna

CLEVELAND GRAPHITE BRONZE CO.

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh
vrst radio aparatih

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitro postreženo. Obrnite se z vsem zaupanjem na našega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.
HE 2730

Buy a Bond and Build a BATTLESHIP

Za delavce

OSKRBNICE

Polni čas - 5.10 zv. do 1.40 zv.
šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali
700 Prospect Ave.
PLAČA \$31.20 NA TEDEDN

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rócky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden
PLAČA \$9.90 NA TEDEDN

Če ste sedaj zaposleni pri o
brambnem delu, se ne prihlasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno
razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se
zahteva

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.
700 Prospect Ave. Soba 901

MOŠKI

in ŽENSKE

za čiščenje uradov; ves dan ali
par ur. Dobra plača od ure.

Zglasite se pri

AETNA WINDOW
CLEANING CO.
1430 E. 27 St.
vogal Superior Ave.

Izurjena prodajalka
dobi službo, da bi opravljala
trgovino z žensko obleko. Plača
\$25 tedensko-in 10% provizije.
Pokličite za dogovor: YE. 1083.

Mali oglasi

Stanovanje v najem

Odda se stanovanje 4 sob; kopalnica in garaža. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

Razpis službe

Slovenec, več oba jezиков, dobi službo kot glavni poslovodja, pri Slovenski zadrugi. Prednost ima izkušen mesar in grocerist, ali pa samo mesar, ki ima veselje in sposobnost se priučiti.

Vse ponudbe, reference, osebnostne informacije ter pogoje za začetno plačo, pošljite na tajništvo Slovenske zadruge, 687 E. 152 St., najkasneje do ponedeljka 6. marca.

Glavni sedanji poslovodja Ižanc ostavlja zaradi zdravja

HIŠA NAPRODAJ

Proda se hiša na 982 E. 78 St. za 2 družini, 5 sob zgoraj, 6 sob spodaj, 2 nova forneza, lota 180x40, ter tri garaže. Naslov lastnika se poizve v uradu tega lista.

Preiščemo oči in umerimo očala

Dr. Albert C. Evert
Optometrist
13201 Miles Ave. (nad Woolworth)
Ure: 9:30-5:30 pop.—ob sredo do ponedelja—ob večerih po dogovoru
LOngacre 5464

Iščete se

ženska za lahka hišna opravila pri dveh ljudeh. Plača po dogovoru. Lahko ostane tam stalno, ali pa gre domov. 1228 E. 167 St.

CE POTREBUJETE

ново streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.
CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Income Tax Service

POZOR TRGOVCI IN POSESTNIKI

V vašo lastno korist bo če so vaše INCOME TAX pole pravilno izpolnjene. Če imate posestvo za dve ali več družin, vi ste opravičeni do 5% odpisave na vrednost vašega posestva. Mogoče tisto pomeni za vas kakšnih \$250 ali več na vsakih \$5,000 vrednosti. Tudi, vsaki trgovec je opravičen do 10% odpisave na vso masinerijo in opremo v trgovini. Dodatne potrebne informacije dobite pri dobro znanem in zanesljivem

Mr. Marian Mihaljevich

6424 St. Clair Ave.

Urad je odprt vsaki dan od 9. do 8. zvečer.

V našem uradu lahko tudi plačate vaše davke s Money Order od \$1.00 do \$10,000.

Se priporoča slovenskim trgovcem in posestnikom.

Mr. Marian Mihaljevich

6424 ST. CLAIR AVE.